

**ინდივიდუალური სადოქტორო პროგრამის დასახელება - ბუღალტრული
აღრიცხვა (Accountancy)**

**მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი - ფილოსოფიის დოქტორის აკადემიური
ხარისხი ბუღალტრულ აღრიცხვაში (Ph.D in Accounting)**

სადოქტორო პროგრამის ხელმძღვანელი: სრული პროფესორი ელენე ხარაბაძე

სადოქტორო პროგრამის საკვალიფიკაციო დახასიათება:

- **მიზანი**

ბუღალტრული აღრიცხვა წარმოადგენს იმ გადაწყვეტილებათა მიღების საინფორმაციო წყაროს, რომლებიც საწარმოს (ორგანიზაციის) საქმიანობის ყველა ასპექტს მოიცავენ. ბუღალტრული აღრიცხვის საფუძველზე მიღებული ინფორმაცია ფირმის სწორი მმართველობითი გადაწყვეტილებების მიღების საშუალებაა. ბუღალტრული აღრიცხვა უზრუნველყოფს ფირმების მომგებიანობის (რენტაბელობის), კონკურენტუნარიანობის დროულად განსაზღვრას, რაც ქვეყნის ეკონომიკური წინსვლის საფუძველია. აღნიშნულის გათვალისწინებით, ფილოსოფიის დოქტორებზე ბუღალტრულ აღრიცხვაში მოთხოვნა შრომის ბაზარზე საკმაოდ მაღალია, ვინაიდან ფირმების საქმიანობა და ბიზნესის სპეციალისტთა მომზადება უნივერსიტეტებში წარმოუდგენელია უმაღლესი რანგის სპეციალისტების გარეშე.

პროგრამის მიზანია დოქტორანტებისათვის ბუღალტრული აღრიცხვის შემოქმედებითი (ნოვატორული) იდეების გენერაცია, კრეატიული იდეებისა და ჰიპოთეზების შექმნა ბუღალტრული აღრიცხვის და აუდიტის სფეროში, ამ იდეების რეტროსპექტივასა და პერსპექტივაში გაანალიზების და შეფასების უნარის გამომუშავება ქართული თუ მსოფლიო ეკონომიკის გარემოში და თვალსაწიერიდან, როცა მას ექნება უნარი, ეკონომიკური მოვლენები იკვლიოს დამოუკიდებლად, შეძლოს საკუთარი კონცეფციის ჩამოყალიბება, არგუმენტირება, და გადმოცემა. აგრეთვე, ბუღალტრული აღრიცხვის და აუდიტის სფეროში სწავლების თანამედროვე მეთოდების დაუფლება. ეს მიზნები თსუ ბუღალტრული აღრიცხვისა და აუდიტის კათედრაზე განხორციელდება მეცნიერული კვლევების ორგანიზებისა და სწავლების თანამედროვე მეთოდების გამოყენებით.

ბუღალტრული აღრიცხვა დისციპლინათაშორის სფეროა, რომელიც თავის თეორიას და მეთოდოლოგიას აშენებს ისეთ მეცნიერულ დისციპლინებზე, როგორცაა ეკონომიკა, სტატისტიკა, ფინანსები, მათემატიკა და სხვა.

- **შედგენი**

დარგობრივი კვალიფიკაცია - ბუღალტრული აღრიცხვის სადოქტორო პროგრამის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებულს მიენიჭება დარგობრივი კვალიფიკაცია - ფილოსოფიის დოქტორი ბუღალტრულ აღრიცხვაში. ფილოსოფიის დოქტორი ბუღალტრულ აღრიცხვაში ბუღალტრული აღრიცხვის მაგისტრისაგან განსხვავებით, მომავალი ლიდერები და უმაღლესი კლასის პროფესიონალი მენეჯერები არიან, რომელთაც შესწევთ უნარი შემოქმედებითად შექმნან ახალი ცოდნა, კრიტიკულად გაანალიზონ დაგროვილი იდეები და გაავრცელონ ისინი პუბლიკაციების, სწავლებისა და პრაქტიკაში დანერგვის გზით.

ცოდნა - ფილოსოფიის დოქტორს ბუღალტრულ აღრიცხვაში მოეთხოვება ფართო ფუნდამენტური, სამეცნიერო, პედაგოგიური და პრაქტიკული მომზადება საბაზრო ეკონომიკის პირობებში. ფილოსოფიის დოქტორმა ბუღალტრულ აღრიცხვაში უნდა იცოდეს:

- მეცნიერული კვლევის თანამედროვე მეთოდები და ხერხები;
- სწავლების თანამედროვე მეთოდები;
- საერთო ეკონომიკური ციკლის დისციპლინები: მიკროეკონომიკა, მაკროეკონომიკა, ეკონომეტრიკა, ეკონომიკური სტატისტიკა, ფინანსები რომელთა ცოდნა საშუალებას აძლევს მიიღოს დასაბუთებული გადაწყვეტილება, განსაზღვროს სამეურნეო საქმიანობის ძირითადი მიმართულებები, მოახდინოს პროგნოზირება;
- ბუღალტრული აღრიცხვის თანამედროვე სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და მოდელები; მათი პრაქტიკული რეალიზაციის ხერხები;
- ბუღალტრული აღრიცხვის თავისებურებანი ეკონომიკის სხვადასხვა სფეროში.

ფილოსოფიის დოქტორის ბუღალტრულ აღრიცხვაში კვალიფიკაცია განისაზღვრება მისი ზოგადი და დარგობრივი კომპეტენციებით. უმაღლესი განათლების მესამე საფეხურის ზოგადი კომპეტენცია მოცემულია დოკუმენტში,

რომელიც შემუშავებულია ბერგენის კონფერენციაზე უმაღლესი განათლების ევროპული სივრცისათვის (www.bolгна-bergen2005.no).

დარგობრივი კომპეტენციის მიხედვით, ბუღალტრული აღრიცხვის სადოქტორო პროგრამის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებულმა უნდა შეძლოს:

- თავის საქმიანობაში გამოიყენოს კვლევის თანამედროვე მეთოდები და ხერხები;
- მეცნიერულ კვლევებში ფართოდ გამოიყენოს ეკონომიკური თეორიის, სტატისტიკის, ეკონომიკურ-მათემატიკური მეთოდები და მოდელები;
- მართოს საწარმოს (ორგანიზაციის) ბუღალტრული აღრიცხვის და შიდა აუდიტის სამსახურები;
- ასწავლოს ბუღალტრული აღრიცხვა და აუდიტი სწავლების თანამედროვე მეთოდების გამოყენებით.

• **დასაქმების სფეროები**

ვილოსოფიის დოქტორის ბუღალტრულ აღრიცხვაში დასაქმების სფეროა ეკონომიკის სხვადასხვა დარგის ნებისმიერი ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმის კომერციული და სახელმწიფო სტრუქტურები. ბუღალტრული აღრიცხვის დოქტორებს შეუძლიათ იმუშაონ უმაღლეს სასწავლებლებში და სამეცნიერო-კვლევით დაწესებულებებში თანამდებობებზე, რომელთა დაკავება მათთვის განსაზღვრულია უმაღლესი განათლების შესახებ საქართველოს კანონით და საუნივერსიტეტო განათლების რეფორმის კონცეფციით.

• **სადოქტორო პროგრამაზე მიღების სავარაუდო წინაპირობები**

ბუღალტრული აღრიცხვის ინდივიდუალურ სადოქტორო პროგრამაზე ჩარიცხვის მსურველი უნდა აკმაყოფილებდეს საერთო საუნივერსიტეტო წინაპირობებს, აგრეთვე, ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის სადისერტაციო საბჭოს დებულების მოთხოვნებს (თსუ აკადემიური საბჭოს 2007 წლის 28 მაისის დადგენილება №23). მას უნდა გააჩნდეს მაგისტრის აკადემიური ხარისხი ან მასთან გათანაბრებული ერთსაფეხურიანი სწავლების დიპლომი, ჩაბარებული

უნდა ჰქონდეს საკანდიდატო მინიმუმის საგნები და /ან აპრობაცია ჰქონდეს გავლილი.

- **განსაკუთრებული პირობები**

ინდივიდუალური პროგრამით ჩარიცხულმა დოქტორანტმა თსუ ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის სადისერტაციო საბჭოს უნდა წარუდგინოს დისერტაცია არსებული დებულების შესაბამისად. ტექნიკური მოთხოვნები გამომდინარეობს თსუ ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის სადისერტაციო საბჭოს დებულებიდან. დისერტაციის დაცვამდე დოქტორანტს დისერტაციის თემაზე გამოქვეყნებული უნდა ჰქონდეს მინიმუმ სამი სამეცნიერო პუბლიკაცია რეცენზირებად ჟურნალებში, რომელთაგან ორს გავლილი უნდა ჰქონდეს საერთაშორისო ექსპერტიზა. სტატიებს შეაფასებენ ექსპერტები საერთაშორისო კრიტერიუმებით. ქულების მაქსიმალური რაოდენობა არის 20. სტატიებზე უარყოფითი რეცენზიის შემთხვევაში (11–15 ქულა) დოქტორანტს ეძლევა სამი თვე სტატიის გადასამუშავებლად, ხოლო 11-ზე ნაკლები ქულის შემთხვევაში – ექვსი თვე.